

Apel
XI Krajowego Zjazdu Lekarzy Weterynarii
z dnia 24 czerwca 2017 r.

do Rządu RP

Krajowy Zjazd Lekarzy Weterynarii apeluje do Rządu RP o podjęcie działań w porozumieniu z Krajową Radą Lekarsko-Weterynaryjną na rzecz utrzymania w mocy rozwiązań prawnych dotyczących osób upoważnionych do badania zwierząt rzeźnych i produktów pochodzenia zwierzęcego

Mając na uwadze:

1. Art. 17 lit. a) i b) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych), w brzmieniu:
 - a) *"na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii" oznacza, że urzędowy lekarz weterynarii zleca wykonanie czynności urzędowemu pracownikowi pomocniczemu;*
 - b) *"pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii" oznacza, że czynność jest wykonywana przez urzędowego pracownika pomocniczego na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii, a urzędowy lekarz weterynarii jest obecny w obiekcie w czasie niezbędnym do wykonania tej czynności;*
2. Art. 18 ust. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych

przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych), w brzmieniu:

7. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 144 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia akty delegowane dotyczące szczegółowych zasad przeprowadzania kontroli urzędowych, o których mowa w ust. 2–6 niniejszego artykułu, określających:

- a) kryteria i warunki umożliwiające ustalenie, w drodze odstępstwa od ust. 2 lit. a), kiedy badanie przedubojowe w niektórych zakładach dokonujących uboju zwierząt może zostać przeprowadzone pod nadzorem lub na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii, o ile takie odstępstwa nie wpływają na realizację celów niniejszego rozporządzenia;*
- b) kryteria i warunki umożliwiające ustalenie kiedy, w odniesieniu do drobiu i zajęczaków, zapewniono wystarczające zabezpieczenia, by badanie przedubojowe w ramach kontroli urzędowej, o którym mowa w ust. 2 lit. b), było przeprowadzane na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii;*
- c) kryteria i warunki umożliwiające ustalenie, w drodze odstępstwa od ust. 2 lit. a), kiedy badanie przedubojowe może zostać przeprowadzone poza rzeźnią w przypadku uboju z konieczności;*
- d) kryteria i warunki umożliwiające ustalenie, w drodze odstępstwa od ust. 2 lit. a) i b), kiedy badanie przedubojowe może zostać przeprowadzone w gospodarstwie pochodzenia;*
- e) kryteria i warunki umożliwiające ustalenie kiedy zapewniono wystarczające zabezpieczenia, by badanie poubojowe i działania audytowe w ramach kontroli urzędowej, o których mowa w ust. 2 lit. c) i d), były przeprowadzane na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii;*
- f) kryteria i warunki umożliwiające ustalenie, w drodze odstępstwa od ust. 2 lit. c), kiedy w przypadku uboju z konieczności, badanie poubojowe jest przeprowadzane przez urzędowego lekarza weterynarii;*
- g) kryteria i warunki umożliwiające ustalenie, w odniesieniu do przegrzebkowatych, ślimaków morskich i strzyków, w drodze odstępstwa od ust. 6, kiedy nie klasyfikuje*

się obszarów produkcji i obszarów przejściowych;

- h) *szczególne odstępstwa dotyczące renifera tundrowego Rangifer tarandus tarandus, pardwy mszarnej Lagopus lagopus i pardwy górskiej Lagopus mutus umożliwiające kontynuację utrwalonych lokalnych zwyczajów i tradycji, o ile takie odstępstwa nie wpływają na realizację celów niniejszego rozporządzenia;*
- i) *kryteria i warunki umożliwiające ustalenie, w drodze odstępstwa od ust. 2 lit. d), kiedy kontrola urzędowa w zakładach rozbioru mięsa może zostać przeprowadzona przez pracowników wyznaczonych w tym celu przez właściwe organy i odpowiednio przeszkolonych;*
- j) *szczegółowe wymogi minimalne dotyczące personelu właściwych organów, urzędowego lekarza weterynarii i urzędowego pracownika pomocniczego, by zapewnić odpowiednie wykonywanie przez nich ich zadań określonych w niniejszym artykule, w tym szczegółowe wymogi minimalne dotyczące szkoleń;*
- k) *właściwe wymogi minimalne dotyczące szkoleń pracowników rzeźni pomagających przy wykonywaniu zadań związanych z kontrolami urzędowymi i innymi czynnościami urzędowymi zgodnie z ust. 3.*

Krajowy Zjazd Lekarzy Weterynarii apeluje do Rządu RP o podjęcie, w porozumieniu z Krajową Radę Lekarsko-Weterynaryjną działań na rzecz:

1. *Dywersyfikacji aktów wykonawczych i delegowanych na poziomie Komisji Europejskiej, które, przy uwzględnieniu polskiej specyfiki i struktury gospodarstw i stad zwierząt rzeźnych oraz sytuacji epizootycznej, powinny zakładać, iż w rejonie Europy Środkowo-Wschodniej derogacje, o których mowa w art. 18 ust. 3 oraz ust. 7 litera a, b, i oraz k nie mają zastosowania.*
2. *Utrzymania status quo w zakresie uprawnień urzędowego lekarza weterynarii wykonującego zadania w rzeźni, zakładach przetwórstwa dziczyzny oraz podmiotach prowadzących rozbiór mięsa czerwonego i białego na poziomie implementacji przepisów w kraju.*

Uzasadnienie

Każdorazowo, ilekroć w rozporządzeniu (WE) Nr 2017/625 użyta jest definicja "na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii" oznacza to, że urzędowy lekarz weterynarii zleca wykonanie czynności urzędowemu pracownikowi pomocniczemu, a jego fizyczna obecność w obiekcie dokonującym uboju zwierząt rzeźnych lub rozbioru dziczyzny nie jest wymagana, co wynika wprost z definicji zawartej w art. 17 lit. b), która rozróżnia

czynność, która jest wykonywana przez urzędowego pracownika pomocniczego na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii, a urzędowy lekarz weterynarii jest obecny w obiekcie w czasie niezbędnym do wykonania tej czynności. Analizując zapisy art. 18 ust. 3 omawianego rozporządzenia, wskazać należy, iż właściwy organ, po dacie, po której niniejsze rozporządzenie stosuje się, tj. od dnia 14 grudnia 2019 r., na podstawie analizy ryzyka, będzie mógł zezwolić, aby personel rzeźni w zakładach dokonujących uboju innych gatunków zwierząt niż drób i zajęczaki – wykonywał konkretne zadania w zakresie pobierania próbek i badań związanych z kontrolą urzędową, pod warunkiem że ten personel:

- a. działa niezależnie od personelu produkcyjnego rzeźni;
- b. został odpowiednio przeszkolony do wykonywania tych zadań; oraz
- c. wykonuje te zadania w obecności urzędowego lekarza weterynarii lub urzędowego pracownika pomocniczego i zgodnie z ich poleceniami.

Ustawodawca, powierzając czynności immanentnie związane z kwalifikacjami lekarza weterynarii, osobom nieprzygotowanym zawodowo do holistycznej oceny stanu faktycznego przez pryzmat wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii, patofizjologii, epizootiologii, mikrobiologii zwierząt etc., pragnie w wymiarze praktycznym zminimalizować koszty nadzoru poprzez zastąpienie urzędowego lekarza weterynarii osobą, która z definicji nie jest właściwie przygotowana merytorycznie, a jednocześnie nie jest niezależna w ocenie stanu faktycznego, acz paradoksalnie, każda nieprawidłowość w pracy tańszego zamiennika będzie obciążać odpowiedzialnością lekarza weterynarii. Takie rozwiązanie jest świadomym omijaniem międzynarodowych standardów objętych porozumieniem SPS (WTO+WHO+OIE+FAO) w zakresie nadzoru nad żywnością przy jednoczesnym, iluzorycznym wskazaniu, iż w dalszym ciągu za wszystko odpowiedzialny jest lekarz weterynarii.

Powyższe rozwiązania prawne jako bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa konsumenta nie mogą zostać zaakceptowane przez środowiska lekarzy weterynarii, dzięki których wielopokoleniowej pracy utrwaliły się wzorce w świadomości społecznej, iż żywność na rynku jest bezpieczna. Eliminacja lekarzy weterynarii z obszaru bezpieczeństwa żywności, prowadzona konsekwentnie od lat za sprawą lobby producentów żywności, spowoduje docelowo zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. Podkreślić również należy, iż polskie mięso, sprzedawane do wielu Krajów Trzecich, z uwagi na przeprowadzanie badania ante i post mortem przez osoby nieupoważnione wg standardów bezpieczeństwa żywności Krajów Trzecich, nie będzie mogło być zbyte, a tym samym zmianę i liberalizację omawianych przepisów przede wszystkim odczują w sensie pejoratywnym polskie przedsiębiorstwa, które stracą odbiorców, co implikować będzie negatywnym wpływem na rynek pracy i polskie PKB.

Z powyższych względów Zjazd wzywa Rząd RP do podjęcia, w porozumieniu z Krajową Radą działań na forum krajowym i europejskim celem zapobieżenia wprowadzenia zmian w zakresie opisanym powyżej.

Prezydium Zjazdu:

Przewodniczący: Marek Mastalerek

Zastępca przewodniczącego: Tadeusz Perskiewicz

Zastępca przewodniczącego: Stanisław Winiarczyk

Sekretarz: Anna Boczoń-Borkowska

Sekretarz: Tomasz Porwan

Sekretarz: Piotr Skrzypczak

Sekretarz: Monika Toborek

.....
Tadeusz Perskiewicz
.....
Stanisław Winiarczyk
Boczoń
.....
Porwan Tom.
.....
Toborek
.....